

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 61 (6771)
МАРТЫН
13
СУББОТО
1954 он

Сэв 20 мүнгэн.

ҮГЛӨӨДЭР—МАРТЫН 14-дэ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ БУНГАХА БУНГАЛТА БОЛЮХОНЬ.

Нүхэд хунгашиад!
1954 оной мартын 14-дэ хунгуудин урнануудта бултааран эмхитэйгээр ерэхыетнай Таанадые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет уряална. СССР-эй Верховно Советтэ депутадуудые хунгаха хүндэтэ эрхээ эдлээгүй нэгэшые хунгаши байха ёһогүй. 1954 оной мартын 14-нэй үдэр Советскэ Союзай ажалшадай арад-ништын һайндэр, парти, правительств ба арадай бата нэгэдэлэй хүсэн түгэс шэнэ демонстраци болог а!

(Бүхы хунгашадта, эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэдтэ, эрэгтэй ба эмэгтэй таряашадта, советскэ интеллигенцидэ, Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флотой сэрэгшэдтэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй хандаһан Хандагшаһа)

ССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАТ КАНДИДАДУУДАТ БУНГАГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

Хунгагшадтай нүхэр К. Е. Ворошиловай уулзалга

ЛЕНИГРАД, мартын 19. Мүнөөдөр А. М. Горькин хэмээ Кудыгын орон соо ССР-эй Верховно Советтэ депутат Кандидат Климент Ефремович Президиум Түрүүлшэ Комитет Ефремович Ворошиловай уулзалгада зориулагдана. Ленинград городой Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

К. Е. Ворошиловай уулзалгада Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

гаргаһан шиндхэбэри тухай тусгаар анхарал хандуулжаар байна. 1954—1955 онуудта Российска Федерациин зүүн областынуудта болон Казахска ССР-тэ 13 миллион гектар шэнэ ба боро газарнуудые орооһото культурануудые таряаар ашаглаха гэшэ тэрэ хүдэлмэрингэ хэмжээний болон худалханайнгаа талаар советскэ арадай бэлдүүлжэ байһан социалистическэ байгууллаһын ехэ ехэ хэмжээ-абуулануудтай зэрэглүүлэн табихаар байна шуу. Энэ хадаа ойрын жэлүүдтэ орон дотороо орооһо таряа үйлдэбэригэ олон зуун миллион нүүдэр ехэ болгохо арга манай олгохо юм.

Хүнүүдэд! Мүн энэтэй хамта хүлээ үлээр парти, Правительствон бэлдүүлһэн хэмжээ-абууланууд хадаа 1953 оной эсэстэ арадай хэрэг-лэлэй эд товар бүтэн гаргалгые ехэ болгохо арга олгоһон байгаа. 1953 ондо үргэн хэрэглэлэй эд товар үйлдэбэригдэг 300 шахуу шэнэ предпрятинууд баригдаа һэн. Бүд нэхэлгын, арһа-гугалтай хэдэн олон фабриканууд, мүн тэрэшэлэн эдэ хоолой промышленностин предпрятинуудай барилганууд эхилэнхэй.

Коммунистическэ парти болбол хүдэлмэришэдэй болон таряашадай эдэршэгүй союзые саг үргэлжэ бин болгожо бэхжүүлһэн байна. Энэ союз хадаа Агууехэ Октябрьин илалтые, манай орондо социалистическэ байгууллаһын мандалгые хангаһан шиндхэхи хүсэн болтоо һэн. Хүдэлмэришэн ангиин ба манай колхозно таряашадтай союзые бүхы хэмжээгээр бэхжүүлжэ байхалдаа биднэр коммунизм байгууллаһын амжалтануудые ханганалби.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

1954 оной мартын 10-да Ленинград городой Кировскэ хунгуулин округой хунгагшадтай суглаан дээрэ

нүхэр К. Е. Ворошиловай хэлэнэн үгэ

Хүнүүдэд! Советскэ Социалистическэ Республиканыуудай Союзай Верховно Советтэ депутат Кандидат Климент Ефремович Президиум Түрүүлшэ Комитет Ефремович Ворошиловай уулзалгада зориулагдана. Ленинград городой Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

К. Е. Ворошиловай уулзалгада Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ. Кировскэ районин округон хунгагшадтай уулзалга үйлдэгдэнэ.

СССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДА КАНДИДАДУУДАЙ ХУНГАГШАДАЙ УУЛЗАЛ

Нүхэр К. Е. Ворошиловой хэлээн үгын түгэсхэл

хэ, үргэн олон зонтой бодото барисаатай байлгыс үргэдэхэ ба бэхжүүлэхэ хэрэгтэй.

Бидэнэй үмэнэ табигдаад байхан зорилгонуудыс амжалтатайгаар дүүргэхын тулада промышленность болон худөө ажыхида бин байхан бүхы резервнуудыс ажал хэрэгт хэрэглэхэ шухала, тинмэ резервнууд мангада янала ехэ бин.

Худөө ногагуудта мэргэжэлтэд олоороо ерэд ба ерэгшье байна. Совхозууд, МТС-үүд болон колхозууд янала ехэ шэнэ техникэ абаа. Тингээд мүнөө зорилгомнай юун байна гэхэдэ, мэргэжэлтэй шэнэ кадрнуудыс зүбөөр хубаажы табиха, техникыс ээин ёһоор хэрэглэхэ ургасыс дээшлүүлэхэ, хамтын малжаалай ашаг шэмэ үгэлгыс ехэ болгохо, бүхы колхозууд ба совхозуудыс туруушүүдэй зэргэдэ хүргэхэ, манай социалистическэ худөө ажыхын саашадаа халбаран хүгжэхэ ябадалыс туйлаха шухала.

Мүн промышленностыс хэрэглэгдүүдэй резервнууд бага бинш бин. Түсэбүүдээ дүүргэдэггүй предприятияуд бин байна. Хэдэ хэдэн фабрика болон заводууд дээрэ баялгй ехэ техникыс муугаар хэрэглэнэ. Ажалай бүтээсэ аалиханнар дээшлүүлэгдэнэ. Үйлэдбэрин хүсэ шадальс болон талмайнуудыс хайнаар хэрэглэхын тулада бодото тэмцэл хаа хаанагүй хэлдэн бинэ.

Эвс бүхы дутуунуудай Ленинградташье бин байхынь халаглахар байха юм.

Танай областини худөө ажыхын дутуунууд гэхэдэ таряанай, овошч, хартаабхын ургаса бага, малжалташа ашаг шэмэ багаар абтана. Областной организацинууд худөө ажыхыс хушлээрлэхын талаар албан койрог методуудыс үшөө хахасадгүй. (Зал дотор нэмээтэй болоод, альга ташалга болобо).

Ленинградтай предпринянуудай худөлмэршье хаа хаанагүй жэгдэ найн байна бинш. Хэдэ хэдэн предпринянууд 1953 ондо гүрэнэй түсэбье дүүргэггүй, мүн баһа өөрын үнйе хилдаруулха ба ажалай бүтээсэ ехэ болгохо тушаа түсэбье дүүргэггүй байшоо. Зэрим заводуудай болон фабрикануудай худөлмэри жэгдэ хайнаар ябуулагданагүй, эндэ штурмовщина бин хайнаар, завод доторой резервнууд хүсэд ээлжхитэйгээр элирүүлэгдэхэ хэрэглэгдэнгүй, олонхидоо сляно ба үндэ хэтэй продукци бүтээлгын талаар гололохо гаргалгын процент үшөө ехэ зандаа—эдэ бүгэдэ хадаа промышленностини худөлмэршин хойноһоо үлээр бүрини хивалта табиха тодорхой хүтлэлбэри үгэхынь Ленинградтай партиняна, советскэ ба ажыхын худөлмэрлэгшэдөө эринэ.

Танайда гэр байрн барилгын болон культурина ажагуудай эмхи зургануудай талаар туйлаптанууд бага бинш бин. Гэбшье, мүн эндысэ дутуунууд янала олон үзэгдэнэ. Үнэ ехэтэйгээр барилда, хэрэгсэлнуудыс гарзатайгаар, халан муугаар гаршаддаг байха юм. Ашаглалгада үтгэдэг гэрнуудэй шанарай муу байхан тухай үгэ хүүр олоор гарана.

Нүхэдүүд, энээн дээрлэнэ харяад үзэгдэл, танай амжалтануудай хэдэ ехэ байгашье хаа, мүн дутагдалнуудыс үсөөн бинш бин. Герой-тородой ажалшадай эндыс тэмдэглэгдэнэ дутагдалнуудыс усадхажа хүсэд шадлаха байханынь мэдээжэ. Тинхын тулада ленинградташье шухала хэрэгтэй юмэн дүүрэн бин байна гэхэдэ, бата бэхн партинян организац бин. Эхэ орондоо ингаг дурал, эрдэм ухаан, ажалай ээлжхитэй, ажаллада большевистскэ хатуу зорилгойгоор хандагта бин. (Нэрвемэ альга ташалга).

Нүхэдүүд! Манай социалистическэ Эхэ орон хадаа өөрингөө торческо хусуунуудтээ түсэг бидаржа байһан салта Верховно Советэй хүнгалтыс улгажа абана.

Туйлапан амжалтанууд хадаа коммунистическэ байгууламтада орлодо манай обшествоныс ба гүрэн гүрэн байгууламтын болуоу ехэ хүсэтэй байханынь шэнээр гэршэлэн харуула. Хоёр системнүүдэй амгалган байдалай мурьсөөнлэ социализм болбол капитализмнаа холо түрүүлжэ гараад ябана. Энэшини гансахан манай хани нүхэд бинш, мүн бизнэй дайсалдыс хаража, ойтгодо байнал.

Империалистическэ гүрэнүүдэй экономико дайнай хойто тээхи хүгжэлтэ гол түлэб сэрэгтэй промышленностини ургалтаар болоһон байгаа. Эдэ орунуудай экономикын нимэ искуссествна хүгжэлтэ үнн удаан үргэлжэлжэ шадахагүй байна бинш.

Нэрвээшье хүүтэй харагуудта США-да, мүн бусад капиталистическэ орунуудташье дүгэнтэй сэржэ ябалин экономическа кризисэй али бодо инжлэ тэмтүүд тодоор харагдана. Ажалшадай ажагуудай муудажы, үргэн хэрэгтэлэй товарнуудай сэнгүүд дээшнэ гаража, ажалгүй хүнүүд олоноржо байна. Сэрэгтэй галауралгыс нүжэрөөжэ, уласхоорондын байдалыс улам ехэ түшүүрилтэй болгожо, яаралтайгаар эбсэгжүүлгыс үргэлжлүүлжэ экономическа кризисэй зайсаха гэвэн реакциноно бүлэг ноурунуудай бэдэлгэнүүд энээн дээрлэнэ элээр ойтгодоно.

Нүхэдүүд! Советскэ гүрэнэй гададын политика бүгдэнгээ мэдээжэ болонхой. Шэнэ дан хэдэ ябадалыс болуулха, гүрэнүүдэй бэсэ ойлголсохо ябадалыс туйлаха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аришалан хамгаалха, бэхжүүлэхын түлөө уласхоорондын түшүүрилыс хуларуулха гэвэн энэ политикын уг зорилгону хубилашагүй зангаараа байна.

Агууехэ хитад арадай болон арадай демократини орунуудай ажалшадтай, мүн капиталистическэ болон колониальна орунуудай олон миллион үнэй сэхэ ба простой хүнүүдтэй ахадүүгэй нэгдэл байгуулжа, Советскэ гүрэнэй арадуудай эб найрамдалай болон хани барисаанай найн хайхан тугыс дээрэ үргэжэ ябана. (Альга ташалга).

Империалистическэ орунуудай агрессивнэ үзэлтэй бүлэг ноурунуудай хэлдэгтэй ёһоор, гүрэнүүдэй хани харисаанда гансал хүсөөрөө болоодо ойлгуулдаг хэлэн бинш байха юм гэжэ хэлэхэдэн мүнөө энтгээхэ хүн тон үсөөн болоо.

Дүрбэн гүрэнүүдэй гададын хэрэгүүдэй министрүүдэй Берлинскэ зүблөөн дээрэ эб найрамдалда дуратай советскэ гададын политикаша үшөө дахин харуулагдаа нэн. Тинмэ зүблөөникс зарлаһан ушар хадаа уласхоорондын түшүүрилыс дээрлүүлэхэ гэвэн тала баригшадай амжалтатай байханынь сохом байна.

Дүрбэн гүрэнүүдэй гададын хэрэгүүдэй министрүүдэй Берлинскэ зүблөөнэй дүнгүүд мүнөө мэдээжэ болоод байна. Берлинскэ зүблөөн дээрэ манай делегацине толгойлон нүхэр Молотов тэрэ Берлинскэ зүблөөнэй дүнгүүд тухай хаяхан тодорхой мэдүүлгэ хэбэ. Энэ мэдүүлгын гушаагдаланайн хүлээлгэ, тэрээн тунхага дэлгэрэнгэ юмэн энды хэлэхэ гэжэ оролдоһоной хэрэгтэй гэжэ ханаха байнал.

Нэгэл юумэдэ нэгжэг ханагадаггүй габэл Берлинскэ зүблөөн хадаа дүрбэн гүрэнүүдэй гададын хэрэгүүдэй министрүүдэй харисаанай үнн удаан саг соо забнардалга хэгдэнэйн хүлээлгэ Берлинскэ зүблөөн хадаа хэдэн олон уласхоорондын асуудалуудыс али болгохо табиха хэрэгтэ туйлаһан, мүн уласхоорондын түшүүрилыс зарим талаарын зөөлөрүүлэхэ тээшэ харгы гаргажа үгөө. Жэшээнь, Корейн ба Индонезийн асуудалууд тушаа апрель һапа соо болохо байгаа Женевскэ зүблөөн энэ зорилгонуудта туһа хүргэхэ зэргэтэй.

Гададын дэлхэйтэй холбоо барисаатай болохо ийдалтай ургалта манай эб найрамдалай политикада ехэ үнн удаан сэмхашагүй альга ташалгаар утгаба. Бүгдөөрөө хүл дээрэ болодо.

Партини Московско городской комитетэй нэгдэхин секретарь нүхэр И. В. Капитонов суглаа нэбэ.

Электраламова заводой слесарь-механик нүхэр А. М. Малинкинда үгэ үгтэбэ. Гүрэнэй даалбаринуудыс болзолорһоон урид дүүргэхын түлөө бүхы советскэ аралдаа хамта электраламова заводой коллективтэй амжалтатайгаар тэмсэжэ байһан тухай тэрэ хэлэбэ.

— Советскэ арад СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтада политическэ ба ажалай асары ехэ дэбжэтгэнтэйгэр бэглэдэхэ байна, — гэжэ нүхэр Малинкин хэлэбэ. — Ленинэй орлонто электраламова заводой худөлмэршүүд, инженернууд болон техникүүд манай Эхэ ороной столица Москвагай бусад

хэн нуури эзэлнэ. Би хадаа хоёр таладаа ашагтай тубатан байха үндэһэ нуури дээрэ хэдэ хэдэн капиталистическэ гүрэнүүдтэй Советскэ Союзай хүүдэй үзэс баталһан хэдэн олон худалдаа наймаанай догоруунууд тухай хэлэнэ гэшнэб. Энэ холбоо барисаан хадаа гүрэнүүдэй бөөнд хоорондоо бэс бэс ойлголсохо хэрэгтэ ямар нэгэ туһа нэмэри хүргэхэ байханынь мэдээжэ.

Гэбшье, тон ехээр анхараала табихыс эрийжэ байһан хүрээлэгтэ соо ажаһуунаби. Тинмэ халан манай Эхэ ороной оборонини хэрэгтэ мартахыс ёһогүйбид. Дайнай хойто тээхи ажагуудтэ Советскэ Союзай бүри ехэ хүсэтэй болонхой. Манай Зөбсөлтэ Хүсэнууд болбол эб найрамдалда дуратай агууехэ аралдантаа эрхөөн байгуулжа байгаа ажыхыс ямаршье услоvido аришлэхын тулада шухала хэрэгтэй юмээр дүүрэн хангалтанхай. (Альга ташалга).

Нүхэдүүд! Социалистическэ Эхэ ороннай Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинэй илалта түгэдлэр агууехэ тут дор өөрингөө харгы самбар батаар ябажа байна. Советскэ хүнүүд болбол гайхамшагта хайхан эрэгдүүлгөө байдал тээшэ бата найрамдантайгаар хараад СССР-эй Верховно Советдэй хүшадтада бэглэдэхэ байһан үзэд манай орон дотор дэлгэрвэй ажалтай ба политическэ дэбжэлтэ халаа советскэ обшествоныс морально-политическэ нэгдэдыс, мүн Советскэ Союзда коммунизм байгуулха асары ехэ программне дүүрэн бэглүүлэхэ гэжэ манай арадай эрид шиндэнэй байханынь али тодоор харуула. (Альга ташалга).

Ленинградтай ажалшад арадай ажахы түсэбүүдыс дүүргэхэ ба үлүүдэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ходоодо түрүүлжэ ябадаг. Таанар болбол агууехэ Ленинэй нэрйе нэрлүүдлэр элдэрта хайхан городто, Советскэ засагай анхан тогтоһон городто ажаһууула, худөлмэрлэхэ золтой байнал. Өөрынгөө революционно заншальс үнэй хайнаар даганан Ленинградтай ажалшад энээнгөө хойшо-доушыс коммунизм байгуулагшадтай түрүү зэргэдэ ябалсажа, тээшэй урда парти, правительствен табихан зорилгонуудыс эрхимээр дүүргэхэ юм гэжэ сохон энтгээжэ байһана мэдүүлэхэ байна, нүхэдүүд! (Нэрвемэ үнн удаан альга ташалга).

Нүхэдүүд! Манай хунгалтанууд хадаа советскэ демократини, парти, правительствэ болон арад зоной эбдэршгүй нэгдэлэй дайшалхыс харалга ходоодо болоһон ба болохыс байна. Тини мүнөө болохо байгаа СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтада советскэ хүнүүд барандаа коммунистууд болон партиняна бэшэ хүнүүдэй арадай блогот канидладуудай түлөө, манай социалистическэ Эхэ ороной саашадаа халбаран мандахын түлөө нэгэн хангалтагайголосовалха байһангэн нэгжэг ханагданагүй. (Альга ташалга).

Намда нимэ ехэ нэрэ түрэ олоһонхойнай түлөө таанарта болон таанараар дамжуулан Кировскэ округотой бүхы ажалшадта үшөө дахин баясхалан хүргэхэ байнаб. Би хадаа арад зоной хэрэгтэ, манай партини хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ ходоодо үнэн сэхэ байжа, таанарай этгэл найдбарини харюулхэ гэжэ оорингөө хунгалшадыс болон Ленинэй городот бүхы ажалшадыс найдуулаб. (Нэрвемэ, үнн удаан альга ташалга).

Манай инга хайхан социалистическэ Эсэгэ орон бэхжэжэ, ургажа, мандажа байг лэ! (Үнн удаан альга ташалга).

Агууехэ советскэ арад мандаха болтогой! (Нэрвемэ, альга ташалга).

Бидэнэй илалтануудыс зоригжуулагша ба эмхидэгшэ манай агууехэ, алдарта Коммунистическэ парти мандаха болтогой. (Нэрвемэ альга ташалга).

Манай Советскэ правительство мандаха болтогой! (Нэрвемэ альга ташалга, ованч болоно, бүгдөөрөө хүл дээрэ бодоно. «Ура» гэвэн амаршалгын хашхаралдаан болоно).

предпринянуудай коллективүүдтэй хамтадаа СССР-эй Верховно Советдэй депутатта кандидадаар нүхэр Николай Александрович Булганинине угаа ехэ баяртайгаар дэбжүүлээ, тэрэнини советскэ арад ба бидэнэр, москвгайхил, хайнаар мэдээхэбид.

СССР-эй Наукануудай академини гешүүн-корреспондент, М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско гүрэнэй университеттэй профессор нүхэр С. Е. Северини трибуна дээрэ гараба. Аралтаа үнэй зүбөөр алба хэдэг, коммунистическэ обшествоныс байгуулха хэрэгтэнэ тэрэндыс туйлагдаг советскэ наукин амжалтанууд тухай тэрэ хэлэбэ.

— Столицан хунгалтад мартын 14-дэ хунгуулин уриануудта нэгэн хүн шэнгээр бүгдөөрөө эржэжэ, депутатта манай кандидат нүхэр Н. А. Булганинда өөлэ-

длынгөө голосуудыс нэгэн хангалтайгаар үгэхэ байха гэвэн бата найдабарине Москвгай эрдэмтэй үмэнгөө мэдүүлхыс мнэи зүбшөөрирт. — гэжэ нүхэр Северин хэлэбэ.

«Буревестник» гэжэ лугалай фабрикын эсэгшэ Сталинска манай лауреат Мария Тевченко ингэжэ хэлэбэ:

— Хунгалтын худлалалтэ абтан социалистическэ уялануудыс манай фабрикин коллектив амжалтатайгаар бэглүүдэ байна гэжэ баяртайгаар мэдээжэб. Бүгдээралай ехэ хайндэр — мартын 14-дэ советскэ хүнүүд бүгдөөрөө бэглэдэхэнэ. Эшынис обшествоной юм, Аралдай ажаһа байн ажаһуууа тухай анхараал оролдлыс дээтэ хуули болгоһон Коммунистическэ парти намагта агууехэ демократическа эрхүүдыс советскэ аралта хангаба. Имагтал тинмээһэн олон миллион советскэ хүнүүд манай агууехэ Эхэ ороной саашадаа халбаран хүгжэхын түлөө нэгэн хангалтайгаар голо-

Хунгуулин Московско городской округой хунгагшадтай суглаан дээрэ 1954 оной мартын 10-да нүхэр Н. А. Булганинай хэлээн үгэ

Нүхэдүүд! Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзтай Верховно Советдэй депутатта минни кандидатурыс лэбжүүлэд намда найдаланай ба ехэ хүндэлэл хэһэнэйнай түлөө таанада, хунгуулин Московско городской округой бусад бүхы хунгагшадта бүхы зүрхэнь баясхалан хүргэхыемни нэн түрүүн намда зүбшөөрирт. (Альга ташалга болобо).

Танай депутат байха ябадалыс ехэ зол гэшнэ гэжэ тоолоһон, намда үзүүлэн найдалбарине харюулхын тулада бүхы хүсээс зориулхэб гэжэ таанадыс, минни бусад бүхы хунгагшадые найдуулаб. (Альга ташалга болобо).

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгуулин кампани урдын жэлүүдтэл аллыар олоһонациональна советскэ арадай эбдэршлэй нэгдэлтэй тут дор боложо байна. Энэ нэгдэл манай орондо агууехэ Октябрьска социалистическэ революцияр тогтооһон советскэ байгууламтын хүсэ шадальс харуула.

Үнэрлэн хунгалтын болоһон салһаа хойно дүрбэн жэл үнэрөө. Энэ үе соо манай гарлан замныс харяад үзөө һаа, манай үнэрлэн жэл бүгдэн советскэ хүнүүдэй ажабайдалыс хайн тээшынэ хубилаһа гэжэ хаража болохо юм. Хүдөө ажыхыс ба арадай хэрэгтэлэй зүйлнуудыс үйлэдбэрлэхэ ябадалыс эрид ехээр дээшлүүлэхэ тухай асуудал энэ бэсүүлэгдэхэ юм.

Советскэ хүнүүдэй ажабайдалай материална хэмжээс саашадын дээшлүүлэхэ ба Советскэ гүрэнэй хүсэ шадальс бэхжүүлэхэ хэрэгтэ парти бүхы хүсээс зориулха юм гэжэ үнэрлэн хунгалтын урда тээ хунгагшадта Коммунистическэ партини Центральна Комитетэй хондан Хандалаа соон хэлэгдэн байгаа. Үнэрлэн 4 жэлдэ эдэ зорилгонуудыс дүүргэлгэ партини ба Советскэ правительствен гол зорилго болоһон байна.

Хэгдэн худөлмэршин дүнгүүд ямар бэ?

Дайнай дүүрэнэй нүүлээр парти ба Правительство хүндэ промышленностини хүгжөөлтэд гол анхаралаа хандуулаһан юм. Аралдай ажыхын бусад бүхы халбаринуудыс амжалтатайгаар ба түрнөөр хүгжөөхын тула шухала услоһнуудыс байгуулха шухала байһан ушарһаа, энэшинэ хэхэ хэрэгтэй байгаа. Ажыхтар ехэ хандаргалуудыс дайнай ушаруулан, кадрнуудай хорон байбашье, мүнөө манай хүндэ промышленностини дайнай урда тээхи өөрингөө хүгжэлтын хэмжээһнээ үлүүлжэ гараһаар үнн болобо, техникческэ талаараа түгэдлэр хүсэтэй ба мүнөө үсын промышленностини болобо. Тэрэ хадаа эзэн орбө хүндэ ба эрхим найн машинануудыс, тухээрэлтэ, эрхим шанартай булад, сплавнуудыс, мүн мүнөө үсын ямаршье збсэгжэлтэ үйлэдбэрлэхэ шадалдаг болоо.

Нүхэдүүд, энэ хадаа тон ехэ туйлаптанууд гэшнэ. Ушарын 1940 оной нүүлээр үнэрлэн 13 жэлдэ 4 жэлдэн бидэнэр үзэдөө дуулаагүй ехэ дэл хэһэн, мүн дайнгаар хандаргалдан арадай ажыхыс нэгдэн болхоолгодо тэды шэнээн шахуу саг гэһэн байнаби.

Хүндэ промышленностини арадай ажыхын гол хүсэшинэ мүн, тэрэнэй бүхы халбаринуудыс хүтжөөжэ шухала услоһон байгуулаа, гэжэтэй хамта манай Зөбсөлтэ Хүсэнуудыс бэхжүүлэхэ хэрэгтэ хангаха.

Хэрбээ шэрэм, булад болон үнэгэ-совалхын тухай хунгуулин уриануудта мартын 14-дэ ошохо юм.

Советскэ Арминин ба Далайн-Сэрэгтэй Флотой сэрэгшэд бүхы советскэ аралтаа хамта СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтын үдэртэ баяртайгаар бэглэдэхэ байна.— гэжэ М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ Сэрэгтэй академини йураһна Советскэ Союзай Геройи П. П. Тимофеев хэлэнэ. — Эдэ үдэрнүүдтэ советскэ сэрэгшэд өөлэлдэнгөө сэрэгтэй мэргэжэлтэ хайжаруула, дайшалхы ба политическэ бэглэдэхэ дээшлүүлэхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудыс туйлажа хунгалтын тэмдэглэхэ гэһэн байн хайхан эрмэлзлэлтэйгээр ажаһууна.

Эсэгэ ороһоо хамгаалгын Агууехэ дайнда ба СССР-эй хүсэ шадальс бэхжүүлэхэ Н. А. Булганинэй энтгэ ехэ үүрэг бэсүүлхынь харуулаад, нүхэр Тимофеев партини ба аралдай үнэй хубуун нүхэр Н. А. Булганинда голосуудаа үгэхэ гэжэ столицини бүхы хунгалшадые уриануудта тэмдэглэхэ гэһэн байн хайхан эрмэлзлэлтэйгээр ажаһууна.

Эсэгэ ороһоо хамгаалгын Агууехэ дайнда ба СССР-эй хүсэ шадальс бэхжүүлэхэ Н. А. Булганинэй энтгэ ехэ үүрэг бэсүүлхынь харуулаад, нүхэр Тимофеев партини ба аралдай үнэй хубуун нүхэр Н. А. Булганинда голосуудаа үгэхэ гэжэ столицини бүхы хунгалшадые уриануудта тэмдэглэхэ гэһэн байн хайхан эрмэлзлэлтэйгээр ажаһууна.

Советскэ Арминин ба Далайн-Сэрэгтэй Флотой сэрэгшэд бүхы советскэ аралтаа хамта СССР-эй Верховно Советдэ хунгаха хунгалтын үдэртэ баяртайгаар бэглэдэхэ байна.— гэжэ М. В. Фрунзын нэрэмжэтэ Сэрэгтэй академи йураһна Советскэ Союзай Геройи П. П. Тимофеев хэлэнэ. — Эдэ үдэрнүүдтэ советскэ сэрэгшэд өөлэлдэнгөө сэрэгтэй мэргэжэлтэ хайжаруула, дайшалхы ба политическэ бэглэдэхэ дээшлүүлэхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудыс туйлажа хунгалтын тэмдэглэхэ гэһэн байн хайхан эрмэлзлэлтэйгээр ажаһууна.

Эсэгэ ороһоо хамгаалгын Агууехэ дайнда ба СССР-эй хүсэ шадальс бэхжүүлэхэ Н. А. Булганинэй энтгэ ехэ үүрэг бэсүүлхынь харуулаад, нүхэр Тимофеев партини ба аралдай үнэй хубуун нүхэр Н. А. Булганинда голосуудаа үгэхэ гэжэ столицини бүхы хунгалшадые уриануудта тэмдэглэхэ гэһэн байн хайхан эрмэлзлэлтэйгээр ажаһууна.

Хүндэ индустриини хүгжэлтэ ороной бүхы экономикыс, арадай бүхы ажыхыс, тэрэ тоодо хүнгэн промышленностини, илангага худөө ажыхыс урагшан ябуулаа. Эдэ бүгэдэ хадаа советскэ хүнүүдэй культурна хэмжээ дээшлүүлгэдэ туйлажа. Заводуудта ехэ мэргэжэлтэй худөлмэршэдэй ба техникүүдэй кадрнууд, худөө ажыхыда трактористнуудай, комбайнернуудай ба бусад мэргэжэлтэй кадрнууд урда гарба. Ороннай бүхы инзисн мэргэжэлтэй инженерүүдэй, эрдэмтэй олон тоото кадрнуудаар байжаба.

Тинмэ болохоолороо, социалистическэ индустриализацинын үндэһэ нуури дээрэ бидэнэр манай экономико революцион хэһэн байнаби. Энээн ашаар, манай орон бүхы талаараа түрүү зэргын агууехэ түрэн болоо.

Ленинэй хэтэ мүшкын хэрэгтэ агууехэ үргэлжлүүлгэшэ — И. В. Сталин түрүүтэй Коммунистическэ партини Центральна Комитетэй хүтэлбэри дор дайнай урда тээхи табанжэлүүдыс бэсүүлхэнай ашаар эдэ бүгэдэ бидэнэр туйлааби. (Үнн удаан альга ташалга болобо).

Хүндэ промышленностини хүгжэлтэ туйлаһанай ашаар, парти ба Правительство промышленна болон эдэ хоолой товарнуудай үйлдбэрлгыс эрид ехээр дээшлүүлэхэ тухай асуудал табиха шадаба.

Мүнөө хүртээр манайда байһан, арадай хэрэгтэлэй товарнуудай үйлдбэрлгын жэл бүрини юрын ургалта тухай үгэ хэтэгдэнгүй. Илан шанартай промышленна ба эдэ хоолой товарнуудаар, гэр хайхан бүүдүүдээр, гуталаар, хубсаанар, мебельтэр, мяхлар, тоһоон, бусад зүйлнүүдээр хүн зоной хангагдаха ябадалыс ойрын 2—3 жэл соо эрид дээшлүүлэхэ тухай үгэ хэлэгдэнэ.

Ажалшадай интересүүд тухай анхараал оролдолог гансахан лэ эдэ шиндэхбэринуудыс абалгаар эхлэн гэжэ туйлахыда буруу болохо байгаа. Энэ талаар ехэ юумэ мүнөө үрэтэршье хэгдэн юм. Жэшээхэдэ, хадаада наймаа үргэдхэлгэ энээн тухай гэршэлнэ. Ушарын, советскэ хүнүүдэй юумэ ехээр худалдан абалда болонхойн, тэдэнэй доходоудай ургалһанынь, товарнуудай элбэг ехэ болоһонини, товарнуудай хилда сэлтэй болоһонини баримта гэшнэ. Картона системн болуулагдаһан 1947 онһоо хойно үнэрлэн үе соо манай орондо үргэн хэрэгтэлэй товарнуудай түрэнэй рознично сэнгүүд элэ бүри хилдаруулагдаа, энэнь бүхы советскэ хүнүүдтэ нилээд ехэ, тон бодото дүнгүүдэ үгэбэ.

Эдэ бүхы хэтэгдэнэй үгэһөө ямар тобишолт хэжэ болохо? Тобишолт нимэ байха гэбэл, арадай ажабайдалай хэмжээс дээшлүүлэхэ гэһэн Коммунистическэ партини найдуулан бодото дээрэ бэсүүлэгдэнэ. Ажабайдал үнхөөрөө хайжаруула, мүн хайжаруулашье байна. Саашадаа парти ажалшадтай материална хангалта байдалыс дээшлүүлэхэ гэжэ эрмэлзлэлтэй программа тэрэшлэн парти батаар ба зорилгойгоор бэсүүлэхэ юм.

Хэтэй хамта, нүхэдүүд, бидэнэр манайда элбэг инзисн, илангага байр байдалай хэрэгтэлэйгүдэй олон байлыс ноунагууһын, эдэ бүхы хүрэгжүүлгүүдэй зариманынь мүнөө үсэдэ дутуугаар хангагдажа магадгүй юм. Жэшээхэдэ, Советскэ Союзай городуудта ба худөлмэрш-

Шулууша дархан Ф. С. Пиндэ үгэ үгтэбэ.

— Москвгай барилганууд шулууша дарханаар 43 жэл мэрлэжэ байнаб, — гэжэ тэрэ хэлэбэ. — Энэ үе соо би 20 мд хиринисэ табинаб. Өөрынгөө тэрэ жэлдэ, мүн Москвгай ажалшад гэр байрнуудыс барилдаг байрһаа омогорходог хүнби. Кад худөлмэршид — барилгашад, Булганинине хайнаар мэдээжэ Москови Советдэй түрүүд худөлмэрлэхэ байхадаа, Булганин барилгануудта хоолоног, столчыс шэнэдхэн гүүлжэ худөлмэршүүдтэй ехээр хойрхолодог нэн. Столчыс бүхы хунгагшад мартын 14-дэ барлада бүгдөөрөө эржэжэ, Булганинда голосуудаа үгэн ханһанын лабтай.

Тэрэнэй нүүдээр СССР-эй ховно Советдэй депутатта кандидат нүхэр Н. А. Булганин үнн инга альга ташалгаар утгадажа хэлэбэ. (ТАСС)

тэ металлнуудыс, техникческэ талаараа мүнөө үсын станогүүд ба түхээрэлжүүлгыс, нүүрлэ, нефть, электрорознерги хэрэгтэй хэмжээгээр бидэнэр үйлдбэрлөөгүй һаа, Эсэгэ ороһоо хамгаалгын Агууехэ дайнай үсэд манай шэн габьяата Советскэ Арминин ба Далайн-Сэрэгтэй Флотой эбсэгжлэгдэ байһан ба мүнөөдэр бүри эрхимээр эбсэгжлэгдэн хэй болоһон танкнууд, ехэ бүүнүүд, самолёдууд манда байхагүй нэн, автомашинанууд, сэрэгтэй кораблунууд ба бусад эбсэгжэлгэ байхагүй нэн.

Хүндэ индустриини хүгжэлтэ ороной бүхы экономикыс, арадай бүхы ажыхыс, тэрэ тоодо хүнгэн промышленностини, илангага худөө ажыхыс урагшан ябуулаа. Эдэ бүгэдэ хадаа советскэ хүнүүдэй культурна хэмжээ дээшлүүлгэдэ туйлажа. Заводуудта ехэ мэргэжэлтэй худөлмэршэдэй ба техникүүдэй кадрнууд, худөө ажыхыда трактористнуудай, комбайнернуудай ба бусад мэргэжэлтэй кадрнууд урда гарба. Ороннай бүхы инзисн мэргэжэлтэй инженерүүдэй, эрдэмтэй олон тоото кадрнуудаар байжаба.

Тинмэ болохоолороо, социалистическэ индустриализацинын үндэһэ нуури дээрэ бидэнэр манай экономико революцион хэһэн байнаби. Энээн ашаар, манай орон бүхы талаараа түрүү зэргын агууехэ түрэн болоо.

Ленинэй хэтэ мүшкын хэрэгтэ агууехэ үргэлжлүүлгэшэ — И. В. Сталин түрүүтэй Коммунистическэ партини Центральна Комитетэй хүтэлбэри дор дайнай урда тээхи табанжэлүүдыс бэсүүлхэнай ашаар эдэ бүгэдэ бидэнэр туйлааби. (Үнн удаан альга

СССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАТ КАНДИДАДУУДАТ ХУНГАГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

Нүхэр Н. А. Булганинай хэлэһэн үгын түгэхэл

тойгоор ба хайра гамгүйгөөр шүүмжэлхэ, тэдэниинь түргэнөөр зайлуулах хэрэгтэй.

Хүтэлбэрлэгшэд ба хүтэлбэрлэгдэж байһан хүнүүдэй саарһан бэшгээгүдтэ зууралдаа, арад зониче, бодото хэрэгые саарһанай саанаһаа харахаяа болишодог, канцелярско-албан хойрог хүтэлбэрлэгшэ методуудые эрид шууд усалхага хадаа парти ба Правительствен табиһан зорилгонуудые амжалттайгаар шиндхэлгые хангаха шухала усолвиинуудай үгэниинь болоно.

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Совет хойшо үгэрһэн үе хадаа Советскэ Союзай ба бүхы демократическа лагөрини уласхоорондын оршон байдалые саашалань бэхжүүлгын үе байгаа.

Социализмын ба демократини лагөртэ ородог ороноудай правительствонууд өөһдэниинь ардуудай дүра хүсэлые бэелүүлэн, уласхоорондын түгшүүрлэе буларуулахын түлөө, гүрэнүүдэй хоорондо зохид таатай харилсаа тогтоохын түлөө, эб найрамдал сахихын ба хангахын түлөө урдынхидала алдар эрид шүүд, шанга зоригтойгоор тэмсэбэ.

Советскэ Союзай гадаадын политикын эб найрамдалла дуратай шалжы шанарын хая болоһон гадаадын хэрэгүүдтэй министрүүдтэй Берлинскэ зүблөөн дээрэ дахин тон тодорхойгоор харуулаглаа. Тус зүблөөн хэдэ хэдэн асуудануудые элрүүлгэдэ туһалаа, уласхоорондын түгшүүрлэе багадааха талаар Советскэ Союзай абжа байһан хэмжээнүүд өөһдөгөө дүнгүүдые үгэнэ гэжэ харуулаа.

Агууехэ табан гүрэнэй: Советскэ Союзай, США-гэй, Франциин, Англин ба Итайдай зүблөөн энэ орой апрельдэ зарлаха тухай хэлсээ Берлиндэ туйлагдаа. Тимэ боллохоороо, Хитадай Ардай Республикка агууехэ бусад гүрэнүүдтэй зэргэдэ эзэлхэ ёһотой хууриһа эзэлхэ байна.

Мүнөө үелэ уласхоорондын түгэлдэ хүсэниинь Хитадай болоһоние ажаглангүй гү, али тоодо абангүй байжа болохогүй юм. Хитадай Ардай Республикка байгуулагдһан сагһаа хойшо оройлоо дүрбэ хахад жэл шахуу болоо. Энэ үе соо Хитад гүрэн дайһай ба интервенциин ушаруулан гаржа хохидоме үгы болгохоноо гадна, демократическа ехэ хубилтануудые бэелүүлгэ, өөһдөгөө экономикын дэбжэлгэ туһалаа, арадай ажамые түсэбай ёһоор хүгжөөжэ эхилээ. Советскэ Союзтай эблэрһигүй хани барилсаалаар холбоотой Хитадай Ардай Республикка мүнөө Дальня Востогто эб найрамдалтай ба аюулгүй байталдай бата хүдэл түлгүрэн болһон бодото агууехэ гүрэн болобо (Альга ташалга болобо).

Арадай демократини бүхы ороноуд өөһдөгөө хүгжэлтэдэ нилээд ехэ амжалтануудые туйлаба. Мүнөө эдэ ороноудай правительствонуудай хүсэ оролдог ажилшадай ажана байдалые саашалань хайжаруулаа, тэдэний ажабайдалай хэмжээ дээрээ үүлдэг зориулалганхай.

Нүүдэй жэлүүдтэ бүхы дээрэ социализмын ба демократини лагөртэ улам хүсэтэй боложо, ниггартан жагсаа. Энэ лагөртэ ородог бүхы ороноудай экономическа, политическа холбоонууд бэхжээ. Илэнэ ажабайдалые байгуулаа ба ажабайдалай хэмжээ дээрээ үүлдэг саашалаа амжалтануудые туйлажын Европодохи ба Азидахы манай хани үүхэдтэ хүсээ, Ардай-демократическа гүрэнүүдтэй ороноудай ахалдугуу хани барилсан улам хээр бэхжээ (Үни удаан альга ташалга болобо).

СССР-эй Верховно Советдэ болоһон үгэрһэн хунгалтын урда тээ манай парти уласхоорондын хани харилсаанын түлөө, эб найрамдалтай, демократини, социализмын фронтые бэхжүүлэхын түлөө сүсангагүйгээр тэмсэхэ тухайгаа мэдүүлһэн байгаа. Энэ найдуулгана партини дүүргэниинь харанаблн.

Центральна Комитеттэй Хандагаа соо хэлэгдэһэн ёһоор, саашалажы Коммунистическэ парти ба Советскэ Правительствоо «инэ дай тохоболдуулагүйн тула, ардуудай амгалан ажаһууцын тула, уласхоорондын түгшүүрлэгй буларуулагдһанын ба гүрэнүүдтэй хоорондо зохид таатай харилсаануудай тогтоолохын тула бүхы хүсээ зориулаа юм.

Энэ хадаа манай гадаадын политикын үндэһэ нуури ба удха мүн. (Альга ташалга болобо).

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Со-

ветдэ болоһон үгэрһэн хунгалтын нүүдээр мацай советскэ социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалай энэ үндэһэниинь болоһон бүхы гол хүсэнууд урган бэхжэбэ.

Советскэ обществан — экономическа ба политическэ интересүүдтэйгээ нинтэ байлгалар ниггартан жагсаагдһан ажалһа энэ ехэ булын нэгдэл алам эхээр бэхжэбэ. Дайнай жэлүүдтэ советскэ обществын нэгдэллэнь дайсанне илаха илаалта тэһнэ хэлбэрлэгшэ эрмэлзэлгэдэ эгээн тодорхойгоор харагдһан байгаа наа. мүнөө энэнь коммунистическэ байгуулантын зорилгонуудые шиндхэлгэдэ, эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ эгээн тодорхойгоор харагдһан.

Манай гүрэнэй хүсэ шадалай ба бата байһан тон шухала үндэһэ нууришуудтай үгэниинь болоһон хүдэлбэрлэгшэн ангини ба колхозно таряашадай сүез улам хээр бэхжэбэ.

Социалистическэ гүрэнэй хүсэний үндэһэниинь гүрэнэид болодог Советскэ Союзай ардуудай хани барилсан улам хээр батажаба.

Росситай Украинан нэгдэллэһэн 300 жэлтэй оё энэ жэлдэ тэмдэглэгэ советскэ ардуудай хани барилсанай тодорхой гүрэн мүн, ород ба Украинска ардуудай найндэр хадаа Советскэ Союзай бусад бүхы ардуудай найндэр тэрэһэн болоно. (Альга ташалга болобо).

Советскэ патриотизмын мэдэрэл манай ардад улам хээр урган батажаба. Социалистическэ Эхэ оройноо хүсэ шадалай сэг үргэлжын бэхжэлгэе, уласхоорондын хэрэгүүдтэй тэрэний нүдөөнэй ургалгые хаража ба мэтэржэ, советскэ хүнүүд тэрэний амжалтануудтар оморгохо ёһоороо оморгоһон, тэрэниинь хангалалар бэлэн байһанаа эхэлдэнэ.

Нүхэдүүд! Үгэрһэн дүрбэн жэл соо Коммунистическэ парти ба Советскэ Правительствоо оройноо хоорондын шадлабэри дээрээ үүлдэг талар, манай Зэбсэгтэ Хүсэнуудые бэхжүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абһан, абажамые хэйна, ушарын империалистнууд өөһдэниинь эбсэгтэ хүсэнуудые сэг үргэлжэ хүгжөөнэ.

Манай Зэбсэгтэ Хүсэнуудые бэхжүүлгэгүй наа, билээр заагдашагүй алдуу хэхэ байгааби. США-гаар толгойлоһон империалистическэ хүсэнууд билээртэ ба арадай демократини ороноудта эсэргүү шэнэ дай бэлдэхэ политикые иносса бэшээр ябуулжа байна гэжэ харуулан угаа олон баримтанууд, жэлүүдтэ би юм. Англо-американска блогой ороноудта буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар түсэрлэгэ, Европодо ба бусад территорияуд дээрэ эсэргэти базануудые барилга, германска милитаризмые нэгэһэн политикка —эдэ бүгэдэ хадаа ямар юумэдэ империалистическэ этгээдүүдтэй эрмэлзэжэ, ямар шэлэтээр ябажа байһиинь хүсэд тодорхойгоор харуулаа.

Эдэ усолвинуудта билээр сэг гэхээ, түрээһнээ байталтай гэһэн хонгор байха ба илагшад боложо дайһаа гаралан ябадалаараа, манай армин дэхлэй дээрэ тон хүсэтэй арми байһан ябадалаары һанаагаа амарха эрхгүй байһааби. Урагшаа дабиһонгүй хүнүүд тээрдэг, тинээлэ нэгэһэн дээр сохотолло юм гэжэ мэдээжэ.

Тимэһнэ, Эсэгэ оройноо хамгаалтын Агууехэ дайнда туйлагдаһан илалтын нүүдээр парти ба Правительствоо манай оборонын шадлабэри бэхжүүлгэдэ зориулалганхай хүсэ оролдобо буларуулагдһан. Хэлдэһэн хүдэлбэрлэгшэн ашаар, Эсэгэ оройноо хамгаалтын Агууехэ дайнай дайшалһы дүй түрэнэе нэгээрүүдэн, парти ба Правительствоын анхарал оролдогын ашаар хүсэд хүрээ тоотойгоор абһан тон шэнэ сэрэгтэй техникис шудалан, Советскэ Арми ба Далайн-Сэрэгтэй Флот нүүдэй жэлүүдтэ өөһдөгөө эхилдэхээ, оперативно-тактическа бэлдэхээ ба дайшалһы хүсэ шадалай дээрнэлүүлгын талаар урагшаа хооо даһанаа байна. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Зэбсэгтэ Хүсэнуудые тайаралтайгөргөөр хайжаруулаа гэһэн сэрэгтэй хэрэгтэй гол үгэ болоно. Техникескэ хүгжэлтын тон түргэнөөр болодог авгацлаа энэ илангага хээр хамгаалаа. Эдэ бүхы жэлүүдтэ билээр авиашонно техникис хүгжөөхэ, мүнөө үеин эрлэтэнүүдтэй гээлдэгүй гэжэ билээр оролдобди, энэниинь туйлажа шадлааби. (Нэрьемэ үни удаан альга ташалга болобо). Мүнөө манай армин түргэнөөр нилээдэх сохон мүнөө үеин реактивна самолёдуудла зэбсэгтэ дээрлэнхэй, энэ талаар газар дээрхэй сэрэгүүд тушааные шухала бүхы хэмжээнүүд абһанхай. Парти ба Правительствоо шэнэ техникис үндэһэ нуури дээрэ манай Далайн-Сэрэгтэй хүсэнуудые бэхжүүлхэ тухай сэг үргэлжын анхарал оролдог

тэрэһэн гаргана. Советскэ Армийтай хамтадаа шэн габьяата Далайн-Сэрэгтэй Флот манай гүрэнэй далайн хилэнүүдтэй найдамтай хамгаалаһань болоно. (Альга ташалга болобо).

Манай Зэбсэгтэ Хүсэнуудтэй техникескэ талаар зэбсэгжэлтэ жэл бүри ургана. Гэбэһнэ, эгээн хээр найжаруулагдһан техникэ, тэрэниинэ гартга барилжа байһан хүнүүдтэй энэ техникис шудалаагүй, тэрэний бүхы арга боломжонуудые хэрэглэжэ шадахагүй байгаа наань. Байлдаанта амжалта хангажа шадахагүй байһаниинь мэдээжэ. Энэ талаар билээр өөһдэниинь хүнүүдтэ томодожо шадахагүй байһанай. Манай Зэбсэгтэ Хүсэнуудтэ Эхэ оройноо хизааргүй үнэн сэхэ, дүй дүршэлтэй, мүнөө үеин эрлэтэнүүдтэй хэмжээндэ сэрэгүүдые хургажа ба хүмүүжүүлжэ шадаха офшперүүдтэй болон генералуудай кадрнуудтай юм. Личин составые инженерно-техническэ талаар бэлтэхэнын тутта Зэбсэгтэ Хүсэнуудтэ ехэ хүдэлмэртэй хэдэнэ. Техническэ эрлэм мэдэлтэртэй, мүн элдэб машиннууд болон механизмуудые ашагалаар бодото дүй дүршэлтэй болоһон залуушуудые промшленностиһаа, хүдөө ажамхана Армийн ба Флотой абдал байһан ябадалаар энэ зорилго хүндэлдэнэ.

Бүхы түрэлэй сэрэгүүдтэй дайшалһы бэлэн байгые сүсангагүйгөөр хайжаруулаа хадаа манай Армийн, манай Флотой гол зорилгоһоо урдын-

1954 оной мартын 14-дэ болоһон хунгуулин Курска округой хунгагшадай суглаан дээрэ

нүхэр П. Н. Поспеловэй хэлэһэн үгэ

КПРСК, мартын 10. (ТАСС). СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь хүнүр П. Н. Поспеловтэй хунгуулин Курска округой хунгагшадай уулзалга областной драматическэ театр соо мүнөөдөр болжэ.

Курск станицин паровозно дөһөнай машинист хүнүр Котляров, Белогородско областини Микояновска районой Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэшэ хүнүр Шилов, Курска медицинскэ институтай профессор хүнүр Рудченко, Золотухинска районой Буденный нэрэмжэтэ колхозой эршөөнэй, Социалистическэ Ажалай Герой хүнүр Тинина, партини Курска горкомой секретарь хүнүр Марасанов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Коммунистическэ партида ба Советскэ правительстводо ажалшадай халуунар дурдалгынь, тэдэнтэй нэгдэмэлт байһаниинь орононуудай үгэнууд дотор харагдла. Суглаанда хабалдагшад СССР-эй Верховно Советтэй хунгага хунгалтын хүндэлгэдэ партиятнууд болон колхозуудта социалистическэ мүрьсөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэн тухай хөөрөө.

Үгэ хэлэгдэн коммунистууд болон партиятнуу хүнүүдтэй ардай блогой кандидат хүнүр П. Н. Поспеловтэй түлөө голосуудаа нэгэн ханаанууд хуураһы хунгуулин Курска округой хунгагшадые уралаа.

Сугларалгалта халуунар угтардан хүнүр П. Н. Поспелов үгэ хэтээ.

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидаттаар намай дэбжүүлгэгшэйн түйлээ талаарта ба Национальностуудууд Советтэ хунгага хунгуулин Курска округой бүхы хунгагшадта үнэн сэлхэллээ гүрэнгэ багсалхан хүргэхемэнь тубхын түрүүдтэ зүблөөрит. Манай эгэлгэ найдабарин дүүргэһын түлөө бүхы хүсөө зориулхэб. (Нэрьемэ альга ташалга болобо).

СССР-эй Верховно Советтэ хэлдэһэн энэнь урда тээхи хунгалтаһаа хойшо дүрбэн жэл үгэрөө. Эдэ жэлүүдтэй туршада советскэ ард Советскэ Союзай Коммунистическэ партини хүтэлбэрээр агууехэ олон хэрэгүүдые бүтээгээ. Советскэ Союз дотор 1953 ондо промшленна үйлдэбэрлэһэн хэмжээн дайнай урда түлээ хэмжээһн хоёр хахад дахин үдүү гараа. Билээр 1953 ондо 38 миллион тонно гэхэ гү, али дайнай урда тээхилд оролоо хоёр дахинлаа үдүү ехэ бутал үйлдэбэрлөөбди: үдүүрхэ хоёр дахин шахуу үдүү ехые малтан абһади, 1940 онойхдо оролоо гурба дахин шахуу үдүү ехэ электрэнерги үйлдэбэрлэбди. Волга, Кама, Ангара дээрэ ба бусад районнуудта азари ехэ электростаннууд шэнээр барилдажа байна, тэдэнэр ардаан ажахын бүхы халбаринуудые, тэрэ тоодо газар элдүүрлэгтэй элетрификацията бүри хээр үргэлжэхэ арга боломжо олохо юм.

Коммунистическэ парти болбол «Советскэ» зисаг дээрэ бүхы оройноо электрфикацията нэмбэлд коммунист мүн болһоно гэһэн агууехэ Лениней ахлаас шувт эхээр бэлдүүлжэ байна.

Нүхэдүүд, электростаннуудай болон хүсэ эхэтэй техникескэ түхээ-

хидаа хэбээрээ бодоно гэжэ хэлдэһэн байгааби Армийн, Анвациини ба Флотой сэг үргэлжын дайшалһы бэлэн байлганы ямарые гэһын ушаруудһаа абарха эгээн найдамтай хамгаалагдла болоно.

Гансахан лэ маннине айлаһын тула зэбсэгжэлгэдэ угаа ехэ материальна ба миллиарна мүнгэ хэрэгсэлиүүдые империалистнууд гаргалһана гэжэ тооложо шадахагүй байһаби.

Хүнүүдые олоор хюдаха ямарыше ард хэрэгсэлиүүдые хэрэглэжэ болохо империалистнуудай энэрхи сэлхэлтэй байһанда билээр илажа тэрэһэнлэн шадахагүй байһаби гэжэ барилганууд харуулаа.

Ямарыше буу зэбсэгтэй байһан, ямарыше дайсанда эрид шанга сохилто хээр билээр сэг үргэлжэ бэлэн байха ёһотойбди. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Советскэ Союзта шахардуу байдал эйлашагүй эхилжэ юм гэһэн найдабары ба элдэб янзын ханаа шалаһууд И. В. Сталинай наһа барһанай нүүдээр уласхоорондын хархис этгээдүүдтэй зарим шэгидтэй түрлэһэн байна.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай хэтэ мүнхич хургаалаар, манда тодорхой зорилго табиһан ба амьсегманай заажа үгэһэн хургаалаар манай партини ба манай Правительствоын бүхы ажал-ябуулын гэрэлтүүлгэһэниинэ тоодо абдалгүй, манай советскэ бодото байда.

1954 оной мартын 14-дэ болоһон хунгуулин Курска округой хунгагшадай суглаан дээрэ

нүхэр П. Н. Поспеловэй хэлэһэн үгэ

КПРСК, мартын 10. (ТАСС). СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь хүнүр П. Н. Поспеловтэй хунгуулин Курска округой хунгагшадай уулзалга областной драматическэ театр соо мүнөөдөр болжэ.

Курск станицин паровозно дөһөнай машинист хүнүр Котляров, Белогородско областини Микояновска районой Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэшэ хүнүр Шилов, Курска медицинскэ институтай профессор хүнүр Рудченко, Золотухинска районой Буденный нэрэмжэтэ колхозой эршөөнэй, Социалистическэ Ажалай Герой хүнүр Тинина, партини Курска горкомой секретарь хүнүр Марасанов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Коммунистическэ партида ба Советскэ правительстводо ажалшадай халуунар дурдалгынь, тэдэнтэй нэгдэмэлт байһаниинь орононуудай үгэнууд дотор харагдла. Суглаанда хабалдагшад СССР-эй Верховно Советтэй хунгага хунгалтын хүндэлгэдэ партиятнууд болон колхозуудта социалистическэ мүрьсөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэн тухай хөөрөө.

Үгэ хэлэгдэн коммунистууд болон партиятнуу хүнүүдтэй ардай блогой кандидат хүнүр П. Н. Поспеловтэй түлөө голосуудаа нэгэн ханаанууд хуураһы хунгуулин Курска округой хунгагшадые уралаа.

Сугларалгалта халуунар угтардан хүнүр П. Н. Поспелов үгэ хэтээ.

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидаттаар намай дэбжүүлгэгшэйн түйлээ талаарта ба Национальностуудууд Советтэ хунгага хунгуулин Курска округой бүхы хунгагшадта үнэн сэлхэллээ гүрэнгэ багсалхан хүргэхемэнь тубхын түрүүдтэ зүблөөрит. Манай эгэлгэ найдабарин дүүргэһын түлөө бүхы хүсөө зориулхэб. (Нэрьемэ альга ташалга болобо).

СССР-эй Верховно Советтэ хэлдэһэн энэнь урда тээхи хунгалтаһаа хойшо дүрбэн жэл үгэрөө. Эдэ жэлүүдтэй туршада советскэ ард Советскэ Союзай Коммунистическэ партини хүтэлбэрээр агууехэ олон хэрэгүүдые бүтээгээ. Советскэ Союз дотор 1953 ондо промшленна үйлдэбэрлэһэн хэмжээн дайнай урда түлээ хэмжээһн хоёр хахад дахин үдүү гараа. Билээр 1953 ондо 38 миллион тонно гэхэ гү, али дайнай урда тээхилд оролоо хоёр дахинлаа үдүү ехэ бутал үйлдэбэрлөөбди: үдүүрхэ хоёр дахин шахуу үдүү ехые малтан абһади, 1940 онойхдо оролоо гурба дахин шахуу үдүү ехэ электрэнерги үйлдэбэрлэбди. Волга, Кама, Ангара дээрэ ба бусад районнуудта азари ехэ электростаннууд шэнээр барилдажа байна, тэдэнэр ардаан ажахын бүхы халбаринуудые, тэрэ тоодо газар элдүүрлэгтэй элетрификацията бүри хээр үргэлжэхэ арга боломжо олохо юм.

Коммунистическэ парти болбол «Советскэ» зисаг дээрэ бүхы оройноо электрфикацията нэмбэлд коммунист мүн болһоно гэһэн агууехэ Лениней ахлаас шувт эхээр бэлдүүлжэ байна.

Нүхэдүүд, электростаннуудай болон хүсэ эхэтэй техникескэ түхээ-

льс буруугаар ойлгодог хүнүүд лэ тингээжэ бодожо болхо юм.

Парти ба Правительствен коллективнэ эсээн мэрэгн бодолдо манай хүсээн оройно Ленингэ ба Сталинай үнэн сэхэ соратнигуудай, шаһинарай коллективнээ буртлэжэ, мүнөө манай гүрэндэ би болһон хүтэлбэри хадаа эднэ ба бата нэгдэлтэй, эбтэй ба бата бэхи юм, манай социалистическэ Эхэ оройной саашанхи халбаран хүгжэлтэе бодото дээрэн хангаха шадалтай юм. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай Советскэ ард тухай хэлэхэ болоо наа, үгэрһэн жэлдэ тэрэ хадаа Коммунистическэ партине, Советскэ Правительствоо тойрон улам ниггартан жагсаба, агууехэ Лениней манда заһан замаар, коммунизмда ошохо замар тэлэһэй хүтэлбэри доро ябана. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай агууехэ социалистическэ Эхэ орон мандаха болгогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай героическа советскэ ард ба тэрэний Правительствоо мандаха болгогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай ардые коммунизмда этгээ найдабаритайгаар хүтэлэн ябани Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болгогой! (Нэрьемэ үни удаан альга ташалга болобо. Бүгдэлөөрөө хүт дээрээ болоно).

(ТАСС).

1954 оной мартын 14-дэ болоһон хунгуулин Курска округой хунгагшадай суглаан дээрэ

нүхэр П. Н. Поспеловэй хэлэһэн үгэ

КПРСК, мартын 10. (ТАСС). СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь хүнүр П. Н. Поспеловтэй хунгуулин Курска округой хунгагшадай уулзалга областной драматическэ театр соо мүнөөдөр болжэ.

Курск станицин паровозно дөһөнай машинист хүнүр Котляров, Белогородско областини Микояновска районой Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгэшэ хүнүр Шилов, Курска медицинскэ институтай профессор хүнүр Рудченко, Золотухинска районой Буденный нэрэмжэтэ колхозой эршөөнэй, Социалистическэ Ажалай Герой хүнүр Тинина, партини Курска горкомой секретарь хүнүр Марасанов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Коммунистическэ партида ба Советскэ правительстводо ажалшадай халуунар дурдалгынь, тэдэнтэй нэгдэмэлт байһаниинь орононуудай үгэнууд дотор харагдла. Суглаанда хабалдагшад СССР-эй Верховно Советтэй хунгага хунгалтын хүндэлгэдэ партиятнууд болон колхозуудта социалистическэ мүрьсөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэн тухай хөөрөө.

Үгэ хэлэгдэн коммунистууд болон партиятнуу хүнүүдтэй ардай блогой кандидат хүнүр П. Н. Поспеловтэй түлөө голосуудаа нэгэн ханаанууд хуураһы хунгуулин Курска округой хунгагшадые уралаа.

Сугларалгалта халуунар угтардан хүнүр П. Н. Поспелов үгэ хэтээ.

Нүхэдүүд! СССР-эй Верховно Советтэй депутатта кандидаттаар намай дэбжүүлгэгшэйн түйлээ талаарта ба Национальностуудууд Советтэ хунгага хунгуулин Курска округой бүхы хунгагшадта үнэн сэлхэллээ гүрэнгэ багсалхан хүргэхемэнь тубхын түрүүдтэ зүблөөрит. Манай эгэлгэ найдабарин дүүргэһын түлөө бүхы хүсөө зориулхэб. (Нэрьемэ альга ташалга болобо).

СССР-эй Верховно Советтэ хэлдэһэн энэнь урда тээхи хунгалтаһаа хойшо дүрбэн жэл үгэрөө. Эдэ жэлүүдтэй туршада советскэ ард Советскэ Союзай Коммунистическэ партини хүтэлбэрээр агууехэ олон хэрэгүүдые бүтээгээ. Советскэ Союз дотор 1953 ондо промшленна үйлдэбэрлэһэн хэмжээн дайнай урда түлээ хэмжээһн хоёр хахад дахин үдүү гараа. Билээр 1953 ондо 38 миллион тонно гэхэ гү, али дайнай урда тээхилд оролоо хоёр дахинлаа үдүү ехэ бутал үйлдэбэрлөөбди: үдүүрхэ хоёр дахин шахуу үдүү ехые малтан абһади, 1940 онойхдо оролоо гурба дахин шахуу үдүү ехэ электрэнерги үйлдэбэрлэбди. Волга, Кама, Ангара дээрэ ба бусад районнуудта азари ехэ электростаннууд шэнээр барилдажа байна, тэдэнэр ардаан ажахын бүхы халбаринуудые, тэрэ тоодо газар элдүүрлэгтэй элетрификацията бүри хээр үргэлжэхэ арга боломжо олохо юм.

Коммунистическэ парти болбол «Советскэ» зисаг дээрэ бүхы оройноо электрфикацията нэмбэлд коммунист мүн болһоно гэһэн агууехэ Лениней ахлаас шувт эхээр бэлдүүлжэ байна.

Нүхэдүүд, электростаннуудай болон хүсэ эхэтэй техникескэ түхээ-

льс буруугаар ойлгодог хүнүүд лэ тингээжэ бодожо болхо юм. Парти ба Правительствен коллективнэ эсээн мэрэгн бодолдо манай хүсээн оройно Ленингэ ба Сталинай үнэн сэхэ соратнигуудай, шаһинарай коллективнээ буртлэжэ, мүнөө манай гүрэндэ би болһон хүтэлбэри хадаа эднэ ба бата нэгдэлтэй, эбтэй ба бата бэхи юм, манай социалистическэ Эхэ оройной саашанхи халбаран хүгжэлтэе бодото дээрэн хангаха шадалтай юм. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай Советскэ ард тухай хэлэхэ болоо наа, үгэрһэн жэлдэ тэрэ хадаа Коммунистическэ партине, Советскэ Правительствоо тойрон улам ниггартан жагсаба, агууехэ Лениней манда заһан замаар, коммунизмда ошохо замар тэлэһэй хүтэлбэри доро ябана. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай агууехэ социалистическэ Эхэ орон мандаха болгогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Манай героическа советскэ ард ба тэрэний Правительствоо мандаха болгогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

(ТАСС).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАТ КАНДИДАДУУДАЙ ҮНГАГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

нүхэр П. Н. Пospelovэй хэлэһэн үгын түгэхсэл

шанарые эрд найжаруулха гэдэн зорилго Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство манай социалистическэ промышленностини хүтэлбэрлэгшэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй урда табинхай.

СССР-эй Верховно Советэ болоһон энээнэй урдахи Үнгалтаһаа хойшо үнгэрһэн сагай туршада манай оройн хүдөө ажакхы мүн элитэ амжалтануудые туйлаа, гэгэе шье туйлагдаһан амжалтануудаараа хизаарлаха, улам ехээр ургаһан эрлэгтэнүүдые хараадаа авахагүй болоо хаа ехэ алдуу болохо байна.

Үүдэй зургаа харын туршада партини Центральна Комитет хүдөө ажакхыда хэрэг байдалые ба тэрээнэй саашанхи хүгжэлтын зорилгонуудые өөрынөө Пленумүүд дээр хоёр дахин зүбшэн хэлсэһэн, хүдөө ажакхын бүхы халбаринуудые эрд дэбжээлгэ ойрын жэлнүүдэй туршада эмхидхэхэ тушаа ехэ хэмжээнүүдые абалхан байна.

Тинхэдэ Коммунистическэ парти арадай хэрэгтэй зүйлнүүдээр хүн зоной хангагдасын нилээд ехээр дээшлүүлэхын тулада орон дотор хүдөө ажакхын үйлдэбэрини дэбжэлтэ ойрын хоёр—гурбан жэлэй туршада хангаха гэжэ шийдэһэн байгаа.

1953 оной сентябрьда КПСС-эй Центральна Комитетэй Пленум хүдөө ажакхы дэбжээхэ хэмжээнүүд тушаа тогтоол гаргаа һэн. ЦК-гэй сентябрьса Пленумэ хойшо үнгэрһэн саг соо нилээд ехэ хүдэлмэри хэглээ. Үнхээршэ намар колхозно деревнини ажалшад хүдөө ажакхын хүдэлмэринүүдые урдинхидаа орходоо үлүү найнаар хэжэ дүүргээ.

Хүдөө ажакхы саашадань хүгжөөхө тухай КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьса Пленумэй тогтоолы ба парти, Правительствон тэрээнээ хойшонхи шийдхэринүүдые советскэ ард туйлай ехэ хангалттайгаар, нэгэн ханалаар найшаан угтаа. Партини Центральна Комитетэй ба СССР-эй Министруудай Советэй зарлаһан МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн ба хүдөө ажакхын түрүүшүүдэй Бүхэроссийска зүблөөн хадаа хүдөө ажакхы хүгжөөхө тухайн зорилгонуудые амжалтаттайгаар бөлүүлэхын түлөө социалистическэ мурьсыөө бүрн үргэнөөр дэлгэрүүлгээ туһалгаа. Кремльбэ болон элэ зүблөөнүүд хадаа колхозно болон совхозно үйлдэбэрини ямар гайхамшагта түрүүшүүлэе, новаторнуудые манай Коммунистическэ партини хүмүүжүүлхысн элитээр харуулаа. (Альга ташалга болобо).

Партини Центральна Комитетэй найхан болоһон Пленум оройн дотор ороһо таряа үйлдэбэрилгэе саашадань ехэдхэ тухай, шэнэ ба боро газарнуудые ашгалаха тухай тон шулаха тогтоол гаргаһан байна. Хүдөө ажакхын бүхы халбаринуудые хүгжөөлгын үндэһе нуури болоһо ороһо таряа үйлдэбэрилгын ехэ урдахаартай байһанын тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ.

Ороһо таряа, элэ хоолой, фуражна, крупиной ба ороһото-бобоо културануудай үйлдэбэрилгэе ехэ болгохо бүхы арга боломжонуудай социалистическэ хүдөө ажакхыда бий байһысн хараадаа абад, Центральна Комитетэй Пленум Казахстанай, Новозитин, Уралай ба Сибирини районнуудта 13-һаа доошо бэшэ миллион гектар шэнэ ба боро газарнуудые ойрын хоёр жэлэй туршада элдүүлгэн ашгалаха гэдэн шийдхэрин гаргаа.

КПСС-эй Центральна Комитетэй сентябрьса ба найхан үнгэрэгдэһэн Пленумүүдэй тогтоолнууд хадаа оройн хүдөө ажакхы хүсэтэйгөөр дэбжээлгын асарн ехэ программа мүн. Тус тогтоолнууд хадаа бүхы колхознуудай халбаран хүгжөөлгэ туйлаха, бүхы колхозинуудые хангалданхай, баян шадалтай хүнүүд болгохо, улам ургажа байгаа городуудта хэрэгтэй элэ хоолой продуктуудые, промышленностьда хэрэгтэй элдэб зүйлэй түгээй элдүүдые оройн дотор элбэг дэбжэ болгохын тулада зориулагданхай. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй хүдэлмэрилгэ ногауудтан партини, советскэ, хүдөө ажакхын хүдэлмэрилэгшэдэй эдбхитэйгээр хабааданһанын тон найшаалтай.

Хүнгэн ба элэ хоолой промышленностине түргэнөөр хүгжөөлгын, хүдөө ажакхы эрд дэбжээлгын зорилгонуудые бөлүүлгэ хадаа советскэ арадай ажана байдалы саашадань нилээд ехээр найжаруулха ар-

га олгохо байна. Манай зохёон байжүүлхы асарн ехэ бүхы хүдэлмэриние Коммунистическэ парти ба Советскэ Правительство эсэсэй эсэстэ бүхы советскэ хүнүүдэй бүрн найнаар ажакхууһын, манай арадай материальна абайдалтай жэлнээ жэлдэ найжархын, культурна хэмжээнэйн дээшлэхын тулада хэжэ байдаг.

Оройн экономикын нинтэ дэбжэлтын үндэһе нуури дээр хүдэлмэришэд болон таряашадай бодото салин, колхозинуудай олзо доход нилээд ехээр ургаа. Манай оройн дотор үргэн хэрэгтэй товарнуудай сэнүүд долодоо хандуулагдажа байдаг.

Гэр байра барилгада манай оройн дотор ехэ анхарал хандуулагдана. Дайнай хойто тээхи жэлнүүдэй туршада городууд болон хүдэлмэришэдэй послологуудта ажакхуудалай 183 миллион квадратна метр талмайтай гэрнүүд колхозинууд болон интеллигенцид зориулагдан хүдөөдэ 4 миллионһоо үлүү гэрнүүд барилдана байна.

Гэгэе, манайда гэр байра үшөөл дуталдана, юуб гэгэдэ, промышленностини ургахатай дашарамдан городууд болон промышленни центриүүдэй хүн зон талалгаргагүй олоһорно, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй тоо ургаа. Тосхонууд болон городуудай ажалшад найжаруулхын тулада гэр байра барилгысн ойрын жэлнүүдтэ улам үргэдхэхэ гэжэ хараалагдана.

Манай парти ба Советскэ Правительство түрүү советскэ наука болон культурын халбаран мандаха, амжалтаттайгаар хүгжэхэ ябадал хангахын тулада бүхы юумэ хээнэ. Советскэ эрдэмтэд эрдэмүүдэй элдэб халбаринуудта хэдэ хэдэ ехэ нээлтүүдые хээнэ, атомна бомбын талаар Америкын гансаараа эээр-хэлгыс болоһон, водородно бомбо байгуулаһан байна, манай Эхэ оройн байгааһын барилдаһагүй ехэ баллинуудые арадай аша тулада ашгалаха талаар элбхитэйгээр хүдэлмэрилгэ. Оройн культурна эмхи зургаанууд, советскэ литература ба искусство арадай аша тулада, тэрээнэй улам ургажа байгаа дунхо эрлэгтэнүүдые хангалтада үнэн сэхээр алба хээнэ.

Советскэ социалистическэ түрэнэй хүсэ шадалы талалгаргагүй шангалдаха хадаа манай оройн дотор коммунизм амжалтаттайгаар байгуулаха условн мүн. Эгээ инимхээ Коммунистическэ парти Советскэ түрэнэй хүсэ шадалысн арьбадхаха тушаа, манай түрэнэй бата бэхи байлгын ба хүснэй эшэ үндэһэн болгошо хүдэлмэришэн анги ба таряашадай союзыс бэхжүүлхэ тушаа, советскэ түрэнэй аппаратысн нарижуулан найжаруулха тушаа эсэхэ сүсашагүй анхарал оролдогто гаргана. Манай түрэнэй ба ажакхын аппаратта албан хойрог, тээгдэнги ноһио үзэгдэлнүүд, ажалшадтай хэрэгжээнүүдтэ хайшаа хэрэгээр ханддаг ябадал бий байна. Үнн удаан үргэлжэлгэн заседанинууд болон зүблөөнүүдэ үнхээршэ, уга унжаагүй резолюцинууд болон тоосонуудые бэшэхэ дуратайшууд үшөөд үсөөн бэшэ. Тинхэ хүнүүд үнэн болото хэрэгтэ саарна хэмгүй ехээр бэшэлгээр, забда залгүйг заседанинуудые хэлгээр балартуулан дарадаг байна. Элэ хорого ябадалнуудта эсэргүүтээр нүүмжэлэ ба өөргөтө шүүмжэлэлгын, албан хойрогууд болон ажалдаа хайша хэрэгээр хандагшадые зорингойгоор элшүүлгын шалгалдамал методые хэрэгтэхэ хэрэгтэй.

Манай Эхэ оройн тэгш эрхэтэ арадуудай ахадүүгэй эдбэршүгэй союз болоһон олонациональна Советскэ түрэн Коммунистическэ партини хүтэлбэрээр байгуулагдаа. Советскэ Союзай арадуудтай хани барисаан ахадүү национальностнуудай ажалшадтай хамтын тэмсэлээр хатуужуулагдаһан, Эхэ оройн бээ даанхай байдалтай түлөө тэмсэл дундуур шунаар гагнагдаһан, социалистическэ байгуулалтын ябаса дундуур героническа ажалар гагнагдаһан байна.

Нүхэдүүд! Советскэ ард эб найрамдал хүснэ. Манай арадай энэ нангин хүсэлтэй зохилдуулан Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство уласхоорондын харилсаануудта эб найрамдал сахилгын ба бэхжүүлхын политикые хэлбэрлэгшүүгээр ябуулаха, уласхоорондын байдалдахы түгшүүрдысн багдахын тулада бүхы оролдогтоо гаргана.

Февральда дүүрэн дүрбэн түрэнэй гададын хэрэгүүдэй министруудэй Берлинскэ зүблөөн болбол Советскэ правительствон ябуулжа байгаа гададын политика манай түрэнэй ба бүхы демократическа лагерини уласхоорондын позин-

цинуудые бэхжүүлгэдэ, уласхоорондын байдалдахы түгшүүрдысн багдахалтада туһална гэжэ харуулаа.

Советскэ Союзда ба арадай демократини ороунууда эсэргүү хардалгын кампанине агресивнэ хүсэлтэй хэдэн жэлэй туршада ябуулжа байһанын, Советскэ Союз довтолхын гэдэн хуурмаг «аюулаар» арадуудысн айтжа байһанын мэдээжэ. Дай үлдхэгшэдэй эрхлэгэ байдаг хэтэрхэй ехэ худал хуурмагынь, хардалга гүрдэлгын мүнөө хандаран хадажа байна. Советскэ Союз эб найрамдалтай түлөө тэмсэл, хэндисые довтолхөөд хангалгүй гэжэ дэлхэйн бүмбэрээг дээрэ улам бүрн олон хүн, политическэ ямаршысн үзэл бодолтой байгаа хаа, хамаагүй харана. Энэ хандаран бодоһонд Лондондо болонхон экзэришүүдэй митинг дээрэ англичанка Ричардсон тон эли тодоор харуулаа, американска эсэргүүд оборонно зорилгоор Англида байна гэжэ хэлэхэдэ худалаар хэлэһэн ябадал мүн гэжэ тэрэ мэдүүлээ. «Би коммунистка бэшэ, гэгэе бэшэ эб найрамдал тээшэ эрмэлзэлгэн хүнүүд Вашингтондо бэшэ, харин Москвада ажакхууна гэшысн хаража шадаха хэрэгтэн найн ухаан бодол намда хүсэд бин» гэгэин Ричардсонтой мэдүүлгэ нэрвемэ шанга алгэ ташалгаар угтагдаа. (Альга ташалга болобо).

Манай гададын политика тодо ба һонор юм. Энэ хадаа эб найрамдалтай ба бүхы арадуудтай хоорондын хани барисаанай политика мүн. Манай партине, Советскэ түрэнине байгуулгаша Владимир Ильич Ленин энэ политикые сонсоһоод, экономикискэ ондо ондоо хоёр системүүдтэй — социалистическэ ба капиталистическэ системүүдтэй үнн удаан саг соо харилсан абайхайга арга боломжысн заһан байна.

Советскэ Союз эб найрамдалтай ба арадуудтай хоорондын хани барисаанай туг барилгасысн бодохо арадуудтай үмэнэ харагдана. Тэрэ хадаа эб найрамдалтай, демократическэ ба социализмын түлөө тэмсэгшэ түрэнүүдтэ хүсэтэ лагерине толгойно. Эб найрамдалда дуратай Советскэ түрэнэй ахадүүгэй нинтэ нэгдэл дотор жагсаад, Европын ба Азийн арадай-демократическа түрэнүүд эб найрамдалтай түлөө тэмсэлээ.

Капиталистическэ дэлхэй доторойнгоо улам бүрн хурсадажа байгаа элбэршгүгэй зүрчлөөнүүдээрэ хёморно. Социализмын, эб найрамдалтай ба демократини лагерэ дотор нэгдэлтэй ба ахадүүгэй нинтэ жагсаалтай юм.

Дайнай хойто тээхи жэлнүүдэй туршада манай оройн бүрн ехэ үзэл шадалтай болоо. Тэрэ хадаа советскэ арадай амгалан ажакхы хангагдлын ба манай эрхэ сүлөөдэ, бээ даанхай байдалда халдахысн зүрчлэлгын ямаршысн тээгээдүүдые мэдээ оруулхын тулада бүхы юумэтэй. (Нэрвемэ альга ташалга болобо).

Советскэ хүнүүд өнөдэньгөө эсэрдүүдэ этгэнэ, юуб гэгэдэ Маркс—Энгельс—Ленин—Сталиной бүгэдысн илагша йургаллаар эбсэжэһэн агууеһе Коммунистическэ парти тэдэнысн уршангай хүтэлбэрлэнэ. Табин жэлэй саада тээ социальна Ленин байгуулаһан манай героническа парти агууеһе советскэ арадаа хандуунаар дурдалдаг, хизааргүй ехээр этгэлдэг юм. Партини XIX съездын шийдхэринүүдээр, Центральна Комитетэй тэрээнэй хойшонхи тогтоолнуудаар зоринжоһон манай парти советскэ ардысн коммунизм байгуулгын замаар хүтэлбэрилгэ ябана. (Альга ташалга болобо).

Нүхэдүүд! Советскэ оройн СССР-эй Верховно Советэ найгана хунгалтэ өөрынөө хүсэлтэй түгээ найбаралтын үедэ утгажа байна, тэрэ хадаа урагшаа, экономиксо ба культурын хүсэтэ шэнэ дэбжээлтэ эшэ этгэлтэйгээр дабышаа яабана. Мартын 14-дэ Коммунистическэ партини политикын түлөө, тэрээнэй таһнан асарн ехэ зорилгонуудысн бодоттор бөлүүлхын түлөө советскэ хүнүүдэй нэгэн ханалаар голосовалха байһандань ажал бэжэг байхагүй.

Советскэ обществын хүтэлбэрлэгшэ ба залан ударидагша хүснэ— Советскэ Союзай Коммунистическэ манай аларта парти мандаха болтогой! (Үнн удаан үргэлжэлгэн альга ташалга болобо).

Манай агууеһе Эхэ оройн— Советскэ Социалистическэ Республикануудтай Союз мандаха болтогой! (Үнн удаан үргэлжэлгэн альга ташалга болобо).

Коммунистпнууд ба партиянабэшэ хүнүүдэй блогой кандидат

Колхозой шадамар хүтэлбэрлэгшэ

—Нүхэд, колхознай урдань ямар байгаа һэм, ханана бээтэ. Ажал хүдэлмэрэе аймаг соогоо булганһаа хожомдожо дүүргэдэг, ямаршысн колхозноо муу байдалтай байгааһини. Мүнөө ямар болоо гэшэб, таанар өнөдөө хаража байнат. Энээндэ манай түрүүлгэшэ нүхэр Мункожапов ехэхэн аша габяатай гэшэб,— гэжэ Үнхээршэ Сэлэнгын аймагай Ноёхойн сомоной хоёр колхозууд нэгдэхынгээ урда тээ аймаг соогоо эгээл гээгдэнги колхозууд байһан юм. 1951 оной зун, үбэндэ срохын урдахаа, эдэ колхозуудай гүшүүд хамтарха гэжэ шийдэһэн байгаа.

Томодхолоһон колхозойнгоо түрүүлгэшээр зоотехник Д. С. Мункожаповые нунгахысн партини Сэлэнгын айком гешүүдтэй дуралдахан байна.

—Нэгэ залуухан хүбүүнине аймаг эльгэгээ гэснэ, шадалхан юм аабдаа, аймаг мэдээ юм бээ, — гэжэ байгаа зарим үбэдэ, хүтшэд дуратай дуралгүй хөөрэлдэһэн юм.

Түрүүлгэшээр Үнхээршэ аймагай нүүдээр нүхэр Мункожапов тон ехэ эршэ зоритгойгоор хүдэлмэрилгэе ороо һэн. Хэшысн юумэ ехэ байгаа. Ажалай эмхидхэл гэшэб айхабаар була, бүхы юумэ зайдан задагай гэгэе байба. Колхоз олон мянган хүнхэр үрлгэй болоһоод, хоумууд тоногысн худалдажа абахань бэрхэтэй һэн.

Эдэ бүгэдысн түрүүлгэшин гансаараа балаһын аргагүй байһанын мэдээжэ. Тингээд нүхэр Мункожапов өөрөөшье дүй дүршэл багатайшаг байгаа. Өөрөөшье хураха, хүнүүдысн хурга хэрэгтэй байба. Колхозойнгоо коммунистуудта ба эдбхитэдэ түшгэлгэн, түрүүлгэшэ артелинигээ ажакхы түргэнөөр хүгжөөхын тулада тэмсэжэ эхилээ һэн.

Дмитрий Самбуевич хадаа колхозинуудтайга хөөрэлдэхэдэ ба үгээс ойлогсоһодоо ехэ бэрхэ хүйшадмар эмхидхэлшэ юм. Тэдэнь найнаар ажаллахадысн урмашуудад, зарим нэгэнэй залхуураад гуйлан муугаар хүдэлгээ эхилээ. Инимхээ, эмэлээд, хараагадысн абадаг юм.

1951 оной зун. Үблэ хуряалгада ябахя бригадануудые эмхидхэжэ, хүнүүдысн гаргаха гэгэдэ, гүшэд колхозинууд хүдэлмэрилгэ гарахагүйд гэдэн юм. Зарим нэгэнини гутал хубсаһагүйд гэжэ шалгана, нүүгөөдүүдысн колхозноо юушысн абахыгүй болоод, ажаллаһанай ээрэг юуб гэгэнысн байгаа. Элээртэй колхозой парторганизаци ба правтисн ойлогуудын ехэ хүдэлмэри ябуулаһан, туһалха хүнүүдтэй туһалхан юм.

Өнөдөө үнэн зүрхэньгөө оролдожо ажаллаагүй һанамтай, колхознай өөрөө найжархагүй ха юм. Бултадаа эмхитэйгээр, оншотойгоор ажаллажа, колхозноо баяжуулаха, гүрндөө мяха, тарна, тоһо, ноһо ехээр үгэдэг, ажалта үдэртөө ехэ юумэ абадаг болохо ёһотойбди, — гэжэ нүхэр Мункожапов гешүүдтэ сэлтүүдэг һэн.

Дмитрий Самбуевич өөрөө эсэлэ сүсашагүй ажалтай жэшээ харуулжа эхилэһэн юм. Үблэ хуряалгада бээлхэдэй халуун үдэрүүдтэ «бажа байхайга. Түрүүлгэшин кабинет соо орой болотор дэн унтардаггүй һэн. Хүнүүд зүбшэл заабарн абахана, хэлэхэ юумэ хэлэхэсн эсэрдэ байгаа. Үгдээршын үшөө үүрэй тоһоноор Дмитрий Самбуевич бригада гү, али фермэ дээрэ ошоод ябадаг бэлэй.

Колхоз үблэ хуряалгада саг соогоо хүсэд бэлэн болобо. Энээнэй брда амаралта абадаггүй байһан колхозинууд хэдэн хоног амержа урмашаад, үбэндөө ехэ зоритгойгоор оройн юм.

Тэрэ зун Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажакхын артелини гешүүд эр-

шэмтэйгээр ажаллажа, мадлаа бардам хүрэхэ үбнэ хуряажэ абта һэн. Колхозой гешүүд үблэ хуряалгысн аймаг соогоо эгзэн түрүүн дүүргээт байхадаа, эмхитэй ажал нимэ аша үрлгэй гэжэ хараһан үнэншэһэн юм.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоз хадаа олон халбаритай томо ажакхы мүн. Эдэ бүхы халбаринуудысн ала найнаар хүгжөөхын ба ашаг олзо ехэтэй болгохын тулада тэдэнысн зүбөөр, урид хаража хүтэлбэрлэхэ хэрэгтэй гэшэ.

Зоотехник Д. С. Мункожапов малажалдысн түрүү аргаар эрхилэхэ хэрэгтэ ханалаа ехээр табидаг юм. Энэ колхоздо томо үүлгэрэй үчээдэй фермэ үшөө дайнай урда тээ эмхидхэгдэһэн юм. Тээд тус фермын үнөөднэ тон бага һу хаадагтай байгаа. Дмитрий Самбуевич энэй тухай асуудал правлени дээрэ хандуулаһан хамта зүбшэн хэлэхэ, малай харуулаһа ба элээдүүлгысн эрд найжаруулха хэмжээнүүд хараалагдаа һэн. Тон түрүүн үнөөд бэлхээгдэхээс болжо, хайн гэгээлдэ табигданхай байгаа. Тингээд үнөөдгысн гурба дахин, зундаа дүрбэ дахин хаадаг болобо.

Фермэдэ солото хаалишад, өөрынөө хэрэгтэй бэдотэ мастернууд нүхэд И. Хайдалова, Б. Филанова, Я. Лумбунова болон бусад ургажа гарган байха юм. Үнхээршэ жэлдэ тэндэ үнэн бүхэнгөө 3 мянган литр һу хаагдаа. Мүнөө ажал ехэтэй хүдэлмэрине механизацилаһын тулада ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

Тэрэшэлэн ногагай үүлгэрэй үнөөдэй ашаг шэмэ ехээр дээшлээ. 1953 ондо гурбан зуу гаран үнөөдэй тус бүриһөөн дуида жэшээгээр 1076 литр һу хаагдаа. Энэ хадаа эршэтэ ажалтай аша үр, ехэ амжалта мүн. 1951 ондо Маленковой нэрэмжэтэ колхоз гүрүндөө бага ноһоо тушаалан, хонин бүриһөө оролдоо 1,25 килограмм ноһо хайшаалажа абалхан байгаа. Огарануудтань гол түлэб зүрчүн ноһотой ногагай үүлгэрэй хонид бий һэн.

Саашадаа хонидысн шимээр үсхэбэрлэхэ болохогүй гэжэ болоод, нүхэр Мункожапов ногагай үүлгэрэй бүхы хусануудысн гүрүндөө тушаала, хонидысн искусствасна аргаар ороондо оруудла болохо гэжэ правленидэ дуралдахан юм.

—Бүхы хонидо һубайруулаха, түд абахыгүй гэжэ гү?—гээд зарим гэгэдэнги хүнүүд асуудаг байгаа. Колхозой правлени түрүүлгэшингээ ханалысн дэмжэжэ, хонидысн искусствасна аргаар ороондо оруулха пунктнуудысн нээһэн юм. Тэрэ зун бүхы хонид хайн үүлгэрэй хусалта табигданхай байгаа. Тэрээнэй хойшо хонидой үүлгэр нилээд найжаржа эхилээ. Үнхээршэ зун меринсо түлгэд 2,7—3,5 килограмм ноһо үгөө, харин тинхэдэ ногагай үүлгэрэй темо хонидо оролдоо 1,7—1,8 килограмм хайшаалагдаа. Иним хонидой тоо үсөөржэ, харин ба нарибтор ноһотой хонидоло олоһорбо.

Нингээ малай үүлгэр найжаржа, ашаг шэмэ дээшлэхэ байна. Колхоз адуу мал үсхэбэрлэхэ түсөөбөө жэл бүрн амжалтаттайгаар дүүргэнэ. Тарянажалшысн абадаг хараа хаа, элэ жэлнүүдтэ ехэ юумэ хэгдэнэ байна. Колхозой түрүүлгэшин нүхэр Мункожапов агротехникын заабаринуудысн колхозно үйлдэбэрилгэ хэрэгтэхэ гэжэ ехээр оролдно. Түрүүлгэшин болоһон жэлдэ тэрэ пар ехээр халатуулаһан байгаа. Тингээд колхозинууд 1952 оной хабар эртэ параа борнойжо, тарилга хэһэн юм. Ноёхондо урдань нимэ эрдэ тарилга хэлдэлггүй байһан хандарим хүнүүд ехэтэ гайхаа бэлэй. Тээд таряалды дээрэ алтаран долгожа байһан үдэһэн шэнисисе хараадаа, ноёхонхид эртын тарилгын хайшысн ойлогуу һэн. Тэрэ

жэл колхоз бүхы талмай дага бүриш 15 шахуу центнердэ ехэ хуряажэ абалхан байна. Габилондо жалэнысн түрүү агротехник хэрэгтэнэй ашаар тус бараг ургаса абажа, гүрэн сүм тоосонин, ништын фонд байгуулаһан, гешүүдэйгээ үдэртэ 1,8 килограмм тарна гарган байха юм.

Эдэ жэлнүүдтэ Дмитрий Самбуевич колхозойнгоо ажакхысн шүүдэшье хайн мэдэхэ болохо колхозой правлени ажакхыгаа өлгөн ушастогта бэрхшээлэй түлөө ходо, саг соонь туһаламжа үчээ хэрэгтэй болохондо тэрэнысн шадла шанга эрилтэ хэлэг хонингэн отарада гү, али гүрүндэ лэй харуулаһын муудааг ажалай эмхидхэлгэй туһалааг бэл, правленини гешүүд тээд жо шулаха хэмжээ элбэг байна. Нүхэр Мункожапов рүүшүүлэй үүсхэл болон дуралдахысн зоритгойгоор жэдэг, тэдэны эрхим дүр дэлгэрүүлхын тулада оролдолодог юм. Гэгээжэ ябахан отар али гүртын малшадые түрүдэ абаашажа, ажал хүдэлмэрини танилуудад, түрүү дүршэлдэ гадаг байдаг.

Колхозно дэбжээхын тулада үнэн зүрхэньгөө оролдодог түрүү нүхэр Д. С. Мункожаповые тэдэнь ехээр хүндэлгэг, тэрэнысн жэл найладаг болоо.

—Хойто жэл колхознай мэдэ ходохтой болохо ёһотой гэжэ элгэмэнай суглаан дээрэ боллохо ёһотой байха,—гэжэ даа колхозник Даб Будаяс хэлэһэн юм.

Үнхээрөөшье, 1953 ондо Маленковой нэрэмжэтэ колхозой миллион үдүүлгэй болоо.

Коммунистическэ партини ральна Комитетэй сентябрьса нум ништынгээ ажакхы эрд мүнүшэ зам бүхы колхозуудтай үгтэбэ. Маленковой нэрэмжэтэ ажакхын артелини гешүүд правителствынга табилан зориудысн бөлүүлхын тулада хэмжээ-ябуулгануудысн хараа гэдэнысн амжалтаттайгаар дунхын түлөө шэн габяатайгаар алажа байна. Тэдэнэр колхоз хонидысн нарин ба нарибтар той болгожо, тоо толгойнь 2—3 жэлдэ хорбод мянга хүгжээ шийдхэбэ. Мүн үнөөдэй тоо шорхо ба һу хаалга дээшлэжэ. Мүнөө малай томодхолоһон хүнүүд барилдажа, ажал ехэтэй мэрине механизацилагдаа бээ хэгдэжэ байна.

Бүрн мүнөө жэлнээ эхилээд но таряа, овшөө болон харин ехээр таридат болохонь. «Оройн тар оройно таряа үйлдэбэрилгэ саашадань ехэ болгохо шэнэ ба боро газарнуудысн лаха тухай» КПСС-эй Пленумэй тогтоолтой гаргаһан колхозой гешүүд 2 жэл соо газартань хахалха, манай ургасысн дээшлүүлгэ гү урдаа табига. Мүнөө жэл газартань шэнисисе таридатань.

Маленковой нэрэмжэтэ хоёр жэл үдүүлгэһэн болор рүүдэ ажакхынуудтай нэгэн байдлаар хүтэлбэрлэгшын томога ябаханай аша үр нимэ гэгэе. Тус колхозой гешүүд өөрын рүүдэгшэ нүхэр Д. С. Мункожаповысн СССР-эй Верховно Советэ пунтада кандидаттаар тон ехэ тогтойгоор дэбжүүлгэн байна. Коммунистическэ партини үнэн сүбүүн, манай Советскэ Эхэ үдэлтэ патриот нүхэр Д. С. Мункожаповай түлөө хунгалтын тусосоо нэгэн ханалаар үгээлбэ мүнөө тэдэнэр бултадаа мэлтэ Г. САНЖИ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДАТ КАНДИДАТ НҮХЭР А. У. ХАХАЛОВТ ҮНГАГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). Найхан «Радуга» кинотеатрын гобор шимээлгэгдэһэн зал соо аймагай центри эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, албахааншад, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой болон Сосновскэ МТС-эй Үнхээршад олоороо сугларба. СССР-эй Верховно Советэй депутатта кандидат нүхэр Александр Уладаевич Хахаловтай уулзаһаха тэдэнэр ерэлэн байгаа.

Эгзэн түрүүлэн энгэмжэтэ юур нүхэр Намжилто СССР-эй Верховно Советэй депутатта кандидат нүхэр Александр Уладаевич Хахаловтай ажал-ябуулга тухай хэлэхэ.

—Үнгалтын үдэр, мартын 14-дэ, Коммунистическ